

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ТА ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

бульв. Шевченка, 185, м. Черкаси, 18001, тел. (0472) 37-33-66, факс (0472) 33-01-30
E-mail: 40270297@ukr.net, сайт: www.culture.ck-oda.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 40270297

від _____ 20__ р. № _____

На № 7-13/VIII від 04.06.2021

Черкаська обласна рада

**Про стан виконання обласної
Комплексної програми розвитку
та функціонування української
мови в усіх сферах суспільного
життя Черкаської області
на 2021-2025 роки**

На виконання рішення Черкаської обласної ради від 04.06.2021 № 7-13/VIII „Про комплексну програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Черкаської області на 2021-2025 роки“ (далі – обласна комплексна програма), повідомляємо.

Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації надає інформацію щодо стану виконання обласної комплексної програми у 2024 році з додатком.

Додаток: на 23 арк. в 1 прим.

Начальник

Олександр ШАБАТИН

ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УСІХ СФЕРАХ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2021-2025 РОКИ

№п/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Заходи і проекти Програми	Термін виконання заходу	Відповідальні виконавці	Результати виконання в 2024 році
1	Моніторингові дослідження та контроль за розвитком і функціонуванням української мови				
1.1		Перевірка наявності необхідної, доступної інформації у закладах торгівлі, надавачах послуг громадськості про продукцію та види послуг державною мовою	Протягом 2021-2025	Райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Черкаській області (за згодою)	Управлінням захисту прав споживачів та контролю за регульованими цінами Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області (далі - Управління) на виконання вимог пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану» в 2024 році планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) не проводились. Основна увага приділялась розгляду звернень, заяв та скарг споживачів. За звітний період Управлінням одержано 160 звернень щодо порушення законодавства про захист прав споживачів. Звернень, заяв від споживачів про порушення суб'єктами господарювання Закону України «Про

					<p>забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закону) не надходило.</p> <p>Відділом контролю у сфері торгівлі, робіт та послуг, реклами та антитотонового законодавства Управління протягом року досліджено 305 рекламоносіїв. Порушення Закону щодо використання державної мови при розміщенні зовнішньої та внутрішньої реклами виявлено в 6 випадках, а саме реклама про товар та послуги викладена не державною мовою. Відповідно до частини 4 статті 27 Закону України «Про рекламу» до суб'єктів господарювання застосовано штрафні санкції на загальну суму 11,880 тис. грн.</p>
1.2		<p>Поповнення бібліотечних фондів закладів освіти методичними посібниками й дидактичними матеріалами для вчителів (викладачів) української мови і літератури та інших дисциплін (з урахуванням упровадження «Нового українського правопису»)</p>	<p>Протягом 2021-2025</p>	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>У 2024 році фонди шкільних бібліотек року поповнились художньою та довідковою літературою на 2719 примірників за кошти обласної ради. Надійшли також підручники з української мови для 7 класу (14302 шт). Методичні кабінети п'ялтих шкіл отримали посібники та довідкову літературу щодо особливостей нового правопису.</p>
1.3		<p>Забезпечення дотримання закладами освіти усіх рівнів провадження освітнього процесу українською мовою</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>Працівниками відділу початкової освіти організована діяльність обласних творчих груп з української мови з тем «Лайфхаки сучасного уроку», «Формування читачької компетентності молодших школярів». За результатами роботи творчих груп видано посібник «Досліджуємо медіа». У межах онлайн-марафону «Примнож добро,</p>

1.4	Виконання вимог нормативно-правових актів	Протягом 2021-2025	Управління освіти і науки Черкаської обласної	<p>красу і слово!» на «Українському Радіо Черкас» здійснено запис мовних діалогів, які спрямовані на вдосконалення мовлення черкащан. Створені радіоролики лунають на хвилях місцевого радіо (Людмила Ющенко, доцент кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради», Наталія Лобенко, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради»).</p> <p>У комунальному навчальному закладі «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» у форматі онлайн (платформа Google Meet) проведено захід «Мовний колорит моєї громади» під час якого педагоги разом з учнями представляли «мовне обличчя» своєї громади, акцентуючи увагу на мові вивісок, назв магазинів та інших закладів / установ свого міста, містечка, селища чи села (Людмила Ющенко, доцент кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради», Наталія Лобенко, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради»).</p> <p>Виконуються вимоги нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови.</p> <p>У 2024 році учителі української мови та літератури у закладах освіти області</p>
-----	---	--------------------	---	---

		<p>щодо функціонування державної мови під час проведення спортивно-масових та культурно-масових заходів у закладах освіти</p>	років	<p>державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою), заклади вищої та фахової передвищої освіти</p>	<p>розпочали реалізацію творчих проєктів з популяризації української мови «Сильна мова – успішна держава» та «Латідна українізація». Проводилися заходи до відзначення річниці народження українських письменників; Міжнародного Дня рідної мови, Міжнародного дня сім'ї, Дня української писемності та мови, Учні закладів освіти області успішно брали участь у IV Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови, Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!», олімпіаді з української мови та літератури, захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН та інших, що орієнтовані на поширення українських традицій, культури, української мови.</p>
1.5		<p>Запровадження обласного проєкту «Від мовленнєвої грамотності до медіа культури» (сайт, тренінги, вебінари, практикуми)</p>	Протягом 2021-2025 років	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою), заклади вищої та фахової передвищої освіти</p>	<p>Упродовж 2024 року працівники КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» організували заходи, що сприяють формуванню в дітей і дорослих мовленнєвої грамотності та медіакультури. У межах ініціативи «Примнож добро, красу і слово!» проведено члендж «Дітуй про мову» з нагоди Міжнародного дня рідної мови, конкурс «Мова у світликах», онлайн-презентацію «Українська у фокусі», флешмоб із написання Всеукраїнського радіодиктанту до Дня української писемності і мови, онлайн-майстерку «Моя українська – на всі сто!», цикл гурток «Українського буде так!» Разом із тим, упродовж 2024 року працівниками КНЗ «Черкаський обласний</p>

					<p>інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» був реалізований проєкт «Моя Черкащина»:</p> <p>1. Розроблений на основі посібника «Моя Черкащина» робочі зошити курсу за вибором «Моя Черкащина» для 8, 10, 11 класів закладів загальної середньої освіти.</p> <p>2. Сайт «Моя Черкащина» постійно наповнюється матеріалами про рідний край.</p>
1.6		<p>Аналіз стану мережі українознавчих, народознавчих, історичних об'єктів у закладах освіти області</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління освіти і науки, Черкаської обласної державної адміністрації</p>	<p>Із метою поглиблення знань про культурні традиції українського народу, творчість українських письменників, їхньої ролі в розвитку української літературної мови у закладах освіти області створено народознавчі, краснавчі музеї, літературні, військово-історичні та етнографічні кімнати, щорічно відбувається поповнення експонатів та поповнення матеріалів. Виконуються вимоги нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови.</p>
1.7		<p>Інформування надавачів послуг та здійснення моніторингу дотримання ними норм законодавства щодо використання державної мови в усіх сферах суспільного життя</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Департамент будівництва Черкаської обласної державної адміністрації, Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>У своїй діяльності працівники неухильно дотримуються норми Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної“ до складання та оформлення документів, постійно підвищують свою кваліфікацію за програмою тематичного постійно діючого семінару „Ділова українська мова“.</p> <p>Послуги у сфері транспорту, поштового зв'язку та зовнішньої реклами в Черкаській області надаються державною мовою. У візуальній та звуковій інформації на автобусних станціях та залізничних вокзалах, поштових відділеннях Черкаської області</p>

					<p>використовується виключно українська мова. Інформування споживачів для загального ознайомлення (оголошення, повідомлення, написи та інша публічно розміщена інформація) надавачами зазначених послуг в Черкаській області також здійснюється державною мовою.</p>
1.8		<p>Проведення роз'яснювальної роботи серед суб'єктів господарювання щодо неухильного дотримання норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»</p>	<p>Департамент регіонального розвитку Черкаської державної адміністрації</p>	<p>Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації, в межах повноважень, та на виконання Програми розвитку Черкаської області і середнього підприємництва Черкаської області на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 24.12.2020 № 4-4/VIII, протягом звітного періоду здійснював роз'яснювальну роботу серед суб'єктів господарювання щодо неухильного дотримання норм Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної“ в рамках проведення усіх заходів з підприємцями під час семінарів, круглих столів, робочих нарад.</p> <p>У 2024 році Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації організував і провів 23 заходи, участь в яких взяло 1389 осіб.</p> <p>Водночас у межах реалізації Програми розвитку туризму Черкаської області на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Черкаської обласної ради від 19.02.2021 № 5-18/VIII, зі змінами від 10.09.2021 № 8-19/VIII, проведено 8 заходів, участь у яких взяло близько 300 осіб, що сприяло популяризації української мови, культури та туристичних можливостей регіону.</p>	

					<p>об'єднуючи освітні, інформаційні та промоційні ініціативи для широкої аудиторії. Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації на постійній основі наповнює українськомовним інформаційно-довідковим та промоційним контентом про область офіційні сторінки в соціальних ресурсах - Телеграм: „Doing business now“ - https://cutt.ly/C1azTW3, Фейсбук: „Департамент регіонального розвитку Черкаської ОДА“ - https://www.facebook.com/dtg.ck.gov.ua, „Платформа для бізнесу в Черкаській області“ - https://cutt.ly/e1ajNKN, Черкащина Туристична“ - https://cutt.ly/41akEOK, „Invest in Cherkasy Region“ - https://cutt.ly/R1akF4O, сайт „Invest in Cherkasy Region“ - https://investincherkasyregion.gov.ua/ Instagram: „tourismincherkasyregion“ - https://cutt.ly/V1ak5AB</p> <p>Окрім того, в області функціонує мобільний туристичний додаток „Подорожуй Черкащиною“, Visit Cherkasy Region, завантажити додаток можна через Google Play чи App Store для платформ iOS - https://cutt.ly/i8hGFY для Android - https://cutt.ly/4f8hKпj.</p> <p>У додатку інформація про об'єкт чи локацію викладена українською та англійською мовами.</p>
--	--	--	--	--	--

2	Вільне володіння випускниками закладів освіти українською мовою				
2.1	Проведення в закладах освіти конкурсів творчопошукових і науководослідницьких робіт із української мови і літератури та інших видів мистецтва (образотворчого, кіно, фото тощо) на українську тематику	Протягом 2021-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Щорічно на місцевому та всеукраїнському рівнях проводяться Всеукраїнські конкурси учнівської творчості. У 2024 році у Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!» у номінаціях «Історія і державотворення», «Література» у IV етапі перемогу здобули два учасники області в номінаціях «Література» та «Історія і державотворення».	
2.2	Проведення на місцевому та обласному рівнях Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика та Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	Протягом 2021-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Щорічно на місцевому та всеукраїнському рівнях проводяться Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика. У 2024 році у фінальному етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка від Черкаської області (з 5 по 11 клас) перемогу вибороли 11 учнів, здобувши 1 перше, 5 других і 5 третіх місця. У заключному етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, який було проведено у дистанційному форматі, із Черкащини взяли участь 23 учасники, а перемогу виборола 1 учениця.	
2.3	Проведення науково-практичних конференцій, із питань семінарів	Протягом 2021-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації,	Упродовж 2024 року вчителі української мови та літератури області презентували досвід роботи у шкільних 7-х класах у ході обласного	

		<p>підвищення якості викладання державною мовою в закладах освіти</p>	<p>сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою), заклади вищої та фахової передвищої освіти</p>	<p>методичного інтенсивну «Мовно-літературна освітня галузь: парадигма навчання на компетентностях», підготували контент для Всеукраїнської онлайн-школи педагогічної майстерні «Педагогічний меседж вчителя НУШ: пілотування предметів мовно-літературної галузі».</p> <p>Із нагоди 70-річчя Черкаської області кафедра українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та методисти лабораторії гуманітарних дисциплін комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» у березні провели круглий стіл «Лінгвоукраїністика Черкащини». Учасники круглого столу обговорили актуальні проблеми лінгвоукраїністики, медіалінгвістики та лінгводидактики на засіданнях п'яти секцій: «Здобутки лінгвоукраїністики Черкащини», «Українська мова в синхронії і діахронії», «Мова української літератури: регіональний і загальноукраїнський складники», «Мова й медіа», «Викладання української мови і літератури в школі».</p> <p>Працівниками відділу початкової освіти організована діяльність обласних творчих груп «Лайфхаки сучасного уроку», «Формування читацької компетентності молодших школярів»</p> <p>Методисти інституту Світлана Січкач та Валентина Архипова взяли участь у</p>
--	--	---	---	--

					<p>дискусійній платформі «Мовно-літературна освіта: виклики воєнного часу», де обговорили разом з учасниками заходу питання щодо викладання української літератури в закладах загальної середньої освіти. У заході взяли участь учителі шкіл та ліцеїв міста й області.</p> <p>Із нагоди Дня української мови та писемності 25 жовтня педагоги області та учні долучилися до Всеукраїнського диктанту національної єдності. Щоб перевірити навички грамотного письма, учасники надіслали свої роботи на адресу Українського радіо.</p>
2.4		Проведення на курсах підвищення кваліфікації заходів, спрямованих на поглиблення знань із української мови	Протягом 2021-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	<p>У 2024 році головним завданням учителів української мови та літератури, зарубіжної літератури, була робота з художнім текстом, що передбачала дослідницьку діяльність (аналіз тексту, зіставлення творів художньої літератури і виявлення в них загальних і своєрідних рис); пошукову діяльність (самостійний пошук відповіді на проблемні питання, коментування художнього твору, встановлення асоціативних зв'язків із творами інших видів мистецтва); продуктивну творчу діяльність (усне словесне малювання, вигадкування різних жанрів, виразне читання художніх текстів, інсценування твору, складання кіносценарію); реценгивна діяльність (читання і повноцінне сприйняття художнього тексту), проведення подумних дискусій (у дистанційному форматі).</p> <p>Доступ до нової інформації стосовно нових наукових та педагогічних технологій, можливість професійної комунікації, розширення кругозору, а також реальна</p>

					<p>можливість практично реалізувати свій творчий потенціал істотно впливають на процес особистісного та професійного зростання вчителя.</p> <p>Щорічно для учителів української мови, які викладають у класах із навчанням мовами національних меншин, організовано та проведено курси на загальних засадах, у навчальних планах яких було розширено зміст модулів з української мови і літератури та проведено майстер-класи: «Стилістика української мови», «Народознавство», «Етнографія та фольклор України»; квест «Український народний календар».</p> <p>Постійно для учителів української мови проводяться курси на загальних засадах, у навчальних планах яких було розширено зміст модулів з української мови і літератури та проведено майстер-класи: «Стилістика української мови», «ГраMATИКО-СТИЛІСТИЧНІ норми української мови», «Народознавство», «Етнографія та фольклор України», «Український народний календар».</p> <p>Для педагогів, які забезпечують початкову освіту, проводяться практикуми «Мовно-літературна освітня галузь: інноваційні підходи до викладання української мови в початковій школі», «Національно-патріотичне виховання молодших школярів: внесення ціннісних складових у зміст навчальних предметів».</p> <p>Для слухачів курсів підвищення кваліфікації учителів української мови і літератури проведено практичні заняття, у ході яких</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>окреслено вимоги до професійних знань фахівців щодо володіння методикою викладання української мови як державної. Навчальні плани курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників містять обов'язковий модуль «Ділова українська мова» та «Новий український правопис», «Література рідного краю».</p>
2.5		<p>Проведення 9 листопада, у День української писемності і мови, заходу «Диктант національної єдності»</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>Із нагоди Дня української мови та писемності 25 жовтня педагоги області та учні долучилися до Всеукраїнського диктанту національної єдності. Щоб перевірити навички грамотного письма, учасники надіслали свої роботи на адресу Українського радіо.</p>
2.6		<p>Проведення практичного інтенсиву для учнів і педагогів «Мовленнєва грамотність як індикатор успішного випускника закладу освіти»</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>У 2024 році працівники КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» організували онлайн-майстерку для учнів і педагогів «Моя українська – на всі сто!», у межах якої провели практичний інтенсив «Мовленнєва грамотність як індикатор успішного випускника закладу освіти» (31.10) (куратори: Людмила Ющенко, доцент кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів; Наталя Лобенко, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти)</p>
2.7		<p>Проведення конференції-активу для учнів і педагогів «Мовленнєва грамотність у міжособистісній комунікації»</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>У межах проєкту «Примнож добро, красу і слово!», націленого на популяризацію й розвиток української мови та зміцнення її державного статусу, 12.03.2024 проведено онлайн-конференції-актив для учнів і педагогів «Мовленнєва грамотність у міжособистісній</p>

2.8		Популяризація творчості письменників рідного краю у закладах освіти області	Протягом 2021-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	<p>комунікації». До заходу долучилися науково-педагогічні, педагогічні працівники ЗВО, ІППО, ЗЗСО, ЗПО, а також учні ЗЗСО Черкаської області та інших областей України (Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Одеської), зокрема внутрішньо переміщені особи й переміщені особи, які перебувають за кордоном (Австрія, Польща, Румунія, Словаччина, Чехія, США)</p> <p>Із метою поширення української культури в усіх її проявах, рідної мови, формування ціннісного національного інформаційно-культурного простору учителами-словесниками української мови і літератури створено відеоролики, відеофільми про творчість письменників рідного краю (Володимира Ткаченка, Катерини Вербівської, Олександра Ткаченка, Ольги Месеврі, Валентини Коваленко, Сергія Носаня) та розміщено їх на сайті «Черкаського освітянського порталу»</p>
2.9		Організація безкоштовних курсів, розмовних клубів, навчальних проєктів із української мови для мешканців області та внутрішньо переміщених осіб	Протягом 2022-2025 років	Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	<p>Пропагуванню грамотності, підтримки та розвитку державної мови, вихованню високої мовної культури української мови і літератури сприяють безкоштовні курси за вибором, факультативи та гуртки для здобувачів освіти закладів освіти області та доступні при закладах освіти курси для усіх бажаних мешканців, у т.ч. для осіб, які належать до національних меншин (зокрема, ромської). У 181 публічній бібліотеці ТГ області функціонують курси, клуби, гуртки з вивчення та удосконалення української мови.</p>

3	Домінування української мови в інформаційному середовищі	Сприяння поширенню тематичних матеріалів, здійснення інформаційного супроводу щодо проведених заходів тощо на офіційному вебсайті Черкаської обласної державної адміністрації, у соціальних мережах і засобах масової інформації області	Протягом 2021-2025 років	Управління культури та охорони спадщини обласної адміністрації	Формат роботи місцевих засобів масової інформації передбачає створення та розповсюдження інформаційних матеріалів виключно українською мовою, сприяючи таким чином утвердженню державної мови в інформаційному просторі регіону. На офіційному сайті Черкаської обласної військової адміністрації розміщено матеріали відповідної тематики, зокрема: „Черкаські освітяни взяли участь у радіодиктанті до Дня української писемності“ та інші.
3.1					
3.2		Збільшення на обласних телеканалах частки програм щодо правил застосування української мови, біографічних та документальних нарисів з історії краю та його видатних постатей	Протягом 2021-2025 років	Управління культури та охорони спадщини обласної адміністрації, сільські ради територіальних громад (за згодою)	Телерадіокомпанії області неужильно дотримуються законодавчих норм щодо використання державної мови в ефірі, забезпечуючи тим самим виконання конституційних прав громадян на отримання інформації українською мовою. Програмування обласних телеканалів відповідає встановленим квотам, демонструючи прихильність до мовної політики держави. Крім того, телеканали систематично транслюють освітні програми, присвячені нормам української мови, а також створюють якісний аудіовізуальний продукт патріотичного спрямування, зокрема біографічні та документальні фільми про видатних діячів краю.
3.3	Підтримка ініціатив спрямованих на	Підтримка громадських ініціатив спрямованих на	Протягом 2021-2025	Управління культури та охорони	Забезпечується систематична підтримка громадських ініціатив, спрямованих на

		поширення та популяризацію української мови	років	спадщини обласної державної адміністрації, сільські, міські ради територіальних громад (за згодою)	популяризацію та збереження української мови як державної. Ця діяльність спрямована на створення сприятливого мовного середовища та зміцнення національної свідомості.
3.4		Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо важливості, престижності вживання української мови в публічній та приватній сферах	Протягом 2021-2025 років	Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації	Органами державної влади, місцевого самоврядування, закладами освіти та культури здійснюється цілеспрямована робота з популяризації української мови як державної. Зокрема, забезпечується використання державної мови у всіх сферах діяльності, включаючи офіційне спілкування, публічні виступи, інтерв'ю для ЗМІ, а також у інформаційному наповненні веб-сайтів та сторінок у соціальних мережах.
3.5		Проведення кампанії популяризації української мови серед дітей та молоді як невід'ємної частини національно-патріотичного виховання	Протягом 2021-2025 років	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації, Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Упродовж звітного періоду з метою популяризації української мови серед дітей та молоді як невід'ємної частини національно-патріотичного виховання Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації (далі – Управління) організовано та проведено наступні заходи: з 17 по 18 серпня 2024 року спільно з Черкаським обласним молодіжним ресурсним центром проведено фестиваль, спрямований на патріотичне виховання молоді та популяризацію краю Тараса Шевченка „She.Fest“ в с. Моринці Звенигородського району. У результаті проведених заходів на фестивалі молодь пізнала життя та творчість Тараса Шевченка, покращила знання української

					<p>мови, взяла участь в гуртках, дискусіях, тематичних обговореннях, що в першу чергу сприяє розширенню кругозору та підвищенню інтелектуального рівня молоді. Участь у заході взяло 2 000 осіб;</p> <p>Також Черкаський обласний молодіжний ресурсний центр щоп'ятниці проводить онлайн-вікторину з вивчення української мови та правопису „Вчимо мову“. Протягом 2024 року участь у зазначеній вікторині взяло близько 16 тис. учасників.</p>
3.7		<p>Забезпечення подання на об'єктах інформаційно-орієнтаційної системи населених пунктів та територій, туристичних об'єктів та готелів (вуличні вказівники, адресні покажчики, дорожні знаки, інформаційні табло) інформації українською мовою</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>На усіх об'єктах інформаційно-орієнтаційної системи населених пунктів, громад, територій, туристичних об'єктів та готельних закладів, а саме: вуличних вказівниках, адресних покажчиках, дорожніх знаках, інформаційних табло та інших, інформація виключно українською мовою.</p>
3.8		<p>Збільшення обсягу та поширення в Інтернет-мережі інформаційно-довідкового, промоційного контенту про область українською мовою</p>		<p>Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації</p>	<p>Департамент регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації на постійній основі наповнює українськомовним інформаційно-довідковим та промоційним контентом про область офіційні сторінки в соціальних ресурсах - Телеграм: „Doing business now“ - https://cutt.ly/ClazTW3, Фейсбук: „Департамент регіонального розвитку Черкаської ОДА“ - https://www.facebook.com/dpt.ck.gov.ua, „Платформа для бізнесу в Черкаській</p>

					<p>області" – https://cutt.ly/e1ajNKN, Туристична – "Черкащина https://cutt.ly/4lakEOK, „Invest in Cherkasy Region“ – https://cutt.ly/RlakF4O, сайт „Invest in Cherkasy Region“ – https://investincherkasyregion.gov.ua/ Інстаграм: „tourismincherkasyregion“ – https://cutt.ly/Vlak5AB Окрім того, в області функціонує мобільний туристичний додаток „Подорожуй Черкащиною“/, Visit Cherkasy Region“, завантажити додаток можна через Google Play чи App Store для платформ iOS – https://cutt.ly/1f8hGFY для Android – https://cutt.ly/4f8hKnj. У додатку інформація про об'єкт чи локацію викладена українською та англійською мовами.</p>
4	Формування цілісного інформаційно-культурного простору	Надання підтримки та створення умов для виробництва, поширення, збереження культурного продукту, виконаного українською мовою	Протягом 2021-2025 років	Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	
4.1				Заклади культури області активно сприяють виробництву, популяризації та збереженню культурного продукту українською мовою, забезпечуючи для цього необхідні ресурси та умови. Закладами культури протягом 2024 року проведено: година рідної мови „До мови серцем доторкнись“, мовознавчий діалог „Скажіть мені українською“, виставки „Мова – голос нації“, „Із мови починається наш рід“; „Слова, що об'єднують: письменники рідного	

					<p>краю“, „Код нації: українська мова в літературі“, поетичний флешмоби до Дня української писемності та мови „Мова нашого серця: я люблю рідну мову“, „Мова нашого серця: поезія, яка нас єднає“, „Мова нашого народу: шануй, люби, бережи“, „Єдиною мовою – до серця України“.</p>
4.2		<p>Розробка українськомовних продуктів – сценаріїв свят, державних історичних дат та свят народно-обрядового спрямування для використання закладами культури</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління культури та охорони спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>Сценарії заходів, присвячених державним святкам, історичним датам та народним святкам, розроблені українською мовою з повним дотриманням вимог чинного законодавства про функціонування державної мови, основні з них: урочисті заходи до Дня Соборності України, з нагоди вшанувань пам'ять Героїв Небесної Сотні, з нагоди річниці від дня народження Тараса Шевченка, заходи до Дня Незалежності України та інші.</p>
4.3		<p>Постановки академічними та аматорськими театрами українськомовних спектаклів за творами українських або зарубіжних авторів</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Управління культури та охорони спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>Черкаським академічним театром ляльок в 2024 році поставлено 3 українськомовних вистави за творами українських авторів: „Рятівник квіткової галівини“ О.Кузьміна; „Далека дорога“ В.Радька; „Новорічна казка про вкрадені кольори“, В.Радька. Протягом 2024 року у репертуарі Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені Т.Г.Шевченка відбулось понад 50 вистав українською мовою, як дорослих так і дитячих, серед них твори як українських так і зарубіжних митців.</p>
4.4		<p>Проведення в закладах культури культурно-просвітницьких заходів,</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою);</p>	<p>Для популяризації української мови та збагачення культурного життя області було проведено низку різноманітних заходів,</p>

		спрямованих на популяризацію української мови, культури та історії України		Управління культури та охорони спадщини обласної адміністрації.	зокрема: інформаційні виставки „Україна від краю до краю“, „Мова рідна, квітує і панує“, „Відомі постаті української науки“, „Голос душі українського народу“; мистецький тиждень „Мистецтво української книги“, проєкти „Говоримо українською про Україну“, „Українська, що надихає“; книжково-ілюстративні виставки „Спадщина століть“, „Європейські твори українською“, „Українська пісня – поетична біографія народу“; флешмоб „Україна – це ми!“, година народознавства „Українські обереги: традиції та сучасність“ та інші.
4.5		Проведення заходів із залученням молодих літераторів області та виготовлення матеріалів з їхніми напрацюваннями	Протягом 2021-2025 років	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації, Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної адміністрації сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Упродовж звітного періоду Управлінням сім'ї, молоді та спорту спільно з Черкаським обласним молодіжним ресурсним центром проведено серію літературних і книжкових клубів для молоді. Загальне охоплення 500 осіб.
4.6		Проведення літературно-мистецьких, читачьких конференцій, виставок майстрів народної творчості присвячених 160-й річниці перепоховання Т. Г. Шевченка	Протягом 2021 року	Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної адміністрації, Канівська міська рада, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Виконано у 2021 році

4.7	Проведення фестивалю творчості людей з обмеженими можливостями «Дніпровські хвилі»	Протягом 2021-2025 років	Канівська міська рада, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Враховуючи без пекові умови та пріоритетність видатків в період воєнного стану у 2024 році захід не впроваджувався
4.8	Проведення Канівського міжнародного кінофестивалю імені Ю.Ілленка	Протягом 2021-2025 років	Канівська міська рада, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)	Враховуючи без пекові умови та пріоритетність видатків в період воєнного стану у 2024 році захід не впроваджувався
4.9	Розміщення на веб-ресурсах архівних документів та матеріалів про культурну спадщину Українського народу та історію становлення держави	Протягом 2021-2025 років	Державний архів Черкаської області	У 2024 р. на офіційній сторінці у мережі Facebook постійно напередодні пам'ятних та знаменних дат, публікувалися документи, що зберігаються в держархіві області, присвячені історії становлення держави та матеріали про культурну спадщину Українського народу. На офіційному вебсайті держархіву області розміщено постійно діючі онлайн виставки «До Дня Соборності України», «Гернистий шлях становлення Української державності», «Директорія УНР на Черкащині» та інші.
4.10	Експонування виставок архівних документів з історії українського державотворення, етапів боротьби за відновлення державності	Протягом 2021-2025 років	Державний архів Черкаської області, КЗ «Черкаський обласний краєзнавчий музей» Черкаської обласної ради	У 2024 р. під час проходження архівної практики студентам ЧНУ ім. Богдана Хмельницького в читальному залі держархіву області було представлено виставки архівних документів з історії українського державотворення, етапів боротьби за відновлення державності: «До Дня Незалежності України», «Видатні персоналії Черкащини», «Холоднороська республіка».
4.11	Проведення культурно-просвітницьких заходів (тематичних конкурсів, мовознавчих вікторин, виховних заходів,	Протягом 2021-2025 років	Служба у справах дітей Черкаської обласної державної адміністрації, Департамент соціального захисту населення	З метою виховання в дітей любові та поваги до рідного слова, популяризації української мови та культури, дотримання мовних норм під час спілкування серед вихованців КЗ «Черкаський обласний центр соціально-психологічної

<p>пов'язаних із українською мовою і культурою (звичаями, обрядами, побутом) спрямованих на популяризацію української мови, дотримання мовних норм під час спілкування в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей та у стаціонарних закладах/установах соціального захисту населення області</p>	<p>Черкаської обласної державної адміністрації, КЗ «Черкаський обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей Черкаської обласної ради»</p> <p>КЗ «Обласний міжрегіональний центр соціально-психологічної реабілітації дітей у м. Умані» Черкаської обласної ради (далі – Центри) сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>реабілітації дітей Черкаської обласної ради" та КЗ "Обласний міжрегіональний центр соціально-психологічної реабілітації дітей у м. Умані Черкаської обласної ради" (далі – центри) забезпечено проведення тематичних конкурсів, мовознавчих вікторин, виховних заходів тощо.</p> <p>Зокрема, до Міжнародного дня рідної мови проведено інтелектуально-пізнавальну вікторину „Мова єднає всіх“, конкурс знавців української мови „Мова – дзеркало душі, країни, народу“, пісенно-літературний захід „Українська мова наче сонце, заглядає в кожен дім, у кожне віконце“.</p> <p>До Дня української писемності та мови – мовну акцію „Я говорю українською“, захід „Плекаймо рідну мову“, конкурс на кращого читця-декламатора „Українська мова в моєму серці“, інформаційну рубрику „3 історії виникнення писемності та української мови“.</p>	<p>Також протягом 2024 року в центрах проведено годину єднання „Українська мова – серце наше“, вікторину „Найкращий знавець української мови“, конкурс віршів „Коронація слова“, мовознавчий турнір „Мова єднає нас“, годину спілкування „Говоримо українською – вона єднає народ“, філологічну гру „У казковому світі мови“, інтелектуальну гру „Цікаве про українську мову“, квест „Збережемо наш скарб – українську мову“, творчий конкурс „Коронація слова“.</p> <p>Діти взяли участь у всеукраїнській українознавчій грі „Соняшник“, конкурсі</p>
--	---	--	--

					<p>декламаторів поезії про мову „Одна вона у нас така – уся співуча і дзвінка“, літературно-музичну композицію „Віночок української мови“.</p> <p>На таких заходах вихованці центрів вчать-ся любити свою Батьківщину – Україну, мову, формують у ранньому віці свою громадянську позицію, національну гідність.</p>
4.12	Проведення книжкових фестивалів	Протягом 2021-2025 років	Сільські, селищні, міські територіальних громад (за згодою), Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації	У межах Національного туру „Кіно заради Перемоги!“ в області продемонстровані стрічки створені за державної підтримки виключно українською мовою, зокрема: „Снайпер. Білий ворон“, „Скажене весілля“, „Гуцулка Косеня“, „Батько“ та інші.	
4.13	Сприяння забезпеченню демонстрації фільмів у кінотеатрах пристосованих кінозалах українською мовою, проведення кінофестивалів.	Протягом 2022-2025 років	Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації, сільські, міські ради територіальних громад (за згодою)		
5	Зміцнення статусу української мови як державної				
5.1	Забезпечення підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування в частині володіння українською	Протягом 2021-2025 років	Черкаський регіональний центр підвищення кваліфікації	Планом-графіком підвищення кваліфікації на 2024 рік передбачені дві загальні короткострокові тематичні програми „Удосконалення рівня володіння державною мовою“ для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування,	

		<p>мовою у рамках професійних (сертифікатних) програм, спеціальних короткострокових програм та загальної короткострокової програми «Державна мова»</p>			<p>навчальний модуль „Державна мова“ включений до програми підвищення кваліфікації. У 4 кварталі 2024 року у межах професійного навчання підвищення мовної компетентності пройшли 89 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Усього протягом 2024 року мовну компетентність в центрі підвищили 580 публічних службовців. Інформація про хід навчальних заходів, що проводяться в Центрі висвітлюється на сайті та сторінці Центру у Фейсбукі.</p>
5.2		<p>Неухильне використання мови при проведенні конкурсів щодо вступу на державну службу</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Структурні підрозділи обласної державної адміністрації, райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>У період дії воєнного стану передбачено спрощену процедуру вступу на посади державної служби та посади в органах місцевого самоврядування. Разом з тим усі вимоги щодо неухильного використання української мови при проведенні конкурсів щодо вступу на державну службу дотримуються.</p>
5.3		<p>Здійснення постійного контролю за використанням української мови державними службовцями в усній та писемній формі (в т.ч офіційних інтернет-ресурсах) офіційно-ділового спілкування</p>	<p>Протягом 2021-2025 років</p>	<p>Структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, сільські, селищні, міські ради територіальних громад (за згодою)</p>	<p>Постійно здійснюється контроль за використанням української мови державними службовцями в усній та писемній формі (в т.ч. офіційних інтернет-ресурсах) офіційно-ділового спілкування.</p>